

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin., ravno toliko številka „Bodeča Neža“.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo Bodeča Neža.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin., ravno toliko številka „Bodeča Neža“.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Eranciskanska ulica šte. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiš se ne vračajo. Za oglaševanje plača: petič vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 20 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korona. Lastni tisk: „Učiteljske tiskarne“. Telefon številka 118.

DAN izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 170 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 150 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 550 K, mesečno 190 K. Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

Albanska vlada demisijonira.

Prenek Bib Doda bogvekle. — Vstaši povsod zmagoviti. — Dunajska togota radi konkordata.

Vprašanje sokolskega zleta.

Iz predsedstva Slov. Sokolske Zveze se poroča: Prepoved III. slov. vsesokolskega zleta je provzročila vsepovsod umljivo in upravičeno razburjenje. Kakor je naravno, se ta povsem nepričakovana prepoved v javnosti tolnače na razne načine, ter se je spravila ta odredba polic. ravnateljstva tudi v zvezo z zadnjim potovanjem dež. glavarja kranjskega na Dunaj, kateremu se je očitalo, da je on provzročil prepoved zleta. Predsedstvo Slov. Sokolske Zveze, ki je radi te prepovedi takoj posredovalo na merodajnih mestih, je prišlo do prepričanja, da je na udarcu ki ga je prepoved zleta zadala vsemu slovanskemu sokolstvu in ljubljanskemu prebivalstvu, g. deželni glavar kranjski povsem neudeležen, ampak da so prepovedi provzročili oni činitelji, kojim je na tem, da bi se inozemski naši sokolski bratje našega zleta ne udeležili. Ko to dejstvo konstatiramo, pozivljamo vse slovensko sokolstvo, da naj priprave za zlet z vso vstrajnostjo nadaljuje, ker ima predsedstvo Zveze upravičeno upanje, da bo doseglo, da se bo vršil zlet — čeprav mogoče omejen — po istem sporedu, kot je bilo prvotno določeno.

Po tej izjavi je jasno, da dr. Susteršič pri prepovedi ni bil udeležen, kar jemljemo na znanje. Kakor se sliši, se bo storilo vse mogoče, da se zlet omogoči. Vsi slovanski listi pišejo obširno o prepovedi. Vsi slovanski poslanci so pripravili nastopiti za to, da se zlet vrši. Lahko rečemo, da že dolgo ni kak dogodek tako razburil vso slovansko javnost, kakor prepoved sokolskega zleta v Ljubljani. Nas veseli, da v teh težkih časih stoji vse Slovanstvo za nas. Ta glas bodo morali tudi zgoraj slišati.

Pošlajte naročnino, ako je še niste!

LISTEK.

M. ZEVAKO: Srce in meč. Roman iz francoske zgodovine. (Dalle.)

To rekša, je Alisa de Luks odšla. Mati in hči sta ostali prve hipe kakor potrti od žalostne radosti, ki jima je polnila srce. Nato sta se oklenili druga druge v dolgem objemu. Zdajci pa je prešinila Ivano de Pjen nova misel; vsa se je stresla od nje. Bila je svobodna; stala je s hčerjo vred takorekoč na cesti, brez strehe in kruha. Vrniti se v hišo v ulici Sen-Deni je bilo nedvomno isto, kakor pasti zopet v oblast Henrika Monmoransiškega. Svobodni, da; ali kam se naj obrneta?

Ivana je čutila, da ne bo mogla več delati za svojo hčer kakor nekdanje čase. Ponudena svoboda je bila samo brezpomembna izprememba njenega gorja. Pridobili sta zgolj to, da se jima ni bilo več toliko bati Henrika Monmoransiškega...

»Kaj bo z nama?« je zamrmrala nehoti. »Mati,« je dejala Lujza hrabro, kakor da je sledila Ivanini misli korak za korakom, »prej ste delali vi za naju obe; zdaj bodi to moja naloga!... Za prvo silo pa imava še

Delo in uspeh „Schulvereina“ na Štajerskem.

Vsako leto žrtvuje »Schulverein« v svoje namene deset in deset tisoče. Ker pa je v našem narodu po Štajerskem še zelo mnogo narodne zavednosti in narodnega ponaosa, se nemške šole »Schulvereina« ne rentirajo in ostajajo po velikih in pretežnih večini nezadostno obiskane. Težko je Nemcem, najti dovolj slovenske dece, a z velikimi žrtvami postavljene šole morajo vendar imeti potrebno število učencev. Da temu vsaj za največjo silo odpomo-rejo, zbirajo Nemci po Dunaju sirote, ali pa deco njih rodbin, ki niso v stanu svoje otroke primerno preživljati. Ti otroci pridejo v one kraje, kjer ima »Schulverein« svoje šole h kmetom, ki so na glasu, da z Nemci drže. Pri teh kmetih morajo ti otroci delati od rane zore pa do poznega mraka, da si kruh zaslužijo, vmes pa morajo v šolo iti. Ker »Schulverein« plača takim kmetom zelo malo, je naravno, da so napor, ki so jim ti otroci izpostavljeni, včasih naravnost nečloveški, za kar imamo dokaz v rokah. Za moderno Avstrijo je tako trženje z »belim mesom« nad vse značilno! »Schulverein« pa te dece, kadar je odrasla ne pušča nazaj v njeno domovino. Ti otroci so tudi nadalje primorani ostati v duševnem in telesnem suženjstvu, zato, da kdaj pozneje pomagajo tvoriti nemško oporo. Priseljevanje takih otrok se vrši pri nas v smeri Radgona-Spiefeld. Sedaj bodo pa še pričeli to deco naseljevati v smeri Maribor-Sp. Dravograd in Maribor-Celje. To naseljevanje nemške dece nam ne more škodovati dosti, če smo količkaj oprezní. Dolžnost onih Slovencev, ki pridejo z njo v stik, naj bo, biti s temi nesrečnimi belimi sužnji prijazni, jim privaditi, da v Slovencih vidijo že v rani mladosti svoje prijatelje, kar jim bo pozneje odprlo oči. Mnogo se jih bo tako navadilo na slovenski življenjski, da bodo pozabili svoje nesrečno rojstvo, sebi in nam v dobro — Nemcem pa v škodo. Seveda moramo pa pri tem

paziti, da nam nemška deca ne spači med občevanjem naših lastnih otrok, kar je drugi glavni namen »Schulvereina«. Na vzgladu teh nesrečnih priseljenih otrok naj pokažejo slovenski stariši slovenski deci vso zlobno hudobnost nemških nakan v »Schulvereinu«. Navajajte deco k ljubezni do CMD., v kateri naj slovenska deca vidi svojega največjega zaščitnika, prijatelja in dobrotnika. Če bo naš naraščaj vzgojen narodno ponosno — se bo delo »Schulvereina« tudi vnaprej ubijalo nad lastnimi namerami.

Slovenska zemlja.

IZ ČRNOMLJA.

»Narodna Čitalnica v Črnomlju« opozarja cenjeno občinstvo ter vsa belokranjska in druga narodna društva na izlet združen z veliko ljudsko veselico, ki ga prirede Črnomljalci dne 5. julija 1914 v divni brvatski Ozlji. Odhod iz Črnomlja ob 12:23 min. opoldne vrnitev ob 7:51 min. zvečer iz Ozlji. Med vožnjo v vlakom kakor tudi pri veselici svira sl. črnomlajska mestna godba. Cenjeno občinstvo se opozarja pri tej priliki na krasno vožnjo po novi belokranjski železnici od Semiča dalje ter posebno na del vožnje od Metlike do Ozlji, ki pelje tik ob zeleni Kulpi, dalje na predor pod starodavnim frankopanskim gradom Ozalji itd. — S tem izletom more se združiti še drug izlet in sicer na tak način, da se odpelje cenjeno občinstvo z vlakom, ki dohaja iz Novega mesta ob 4. uri zjutraj, naravnost v Karlovec, si ogleda to prijazno hrvatsko mestoce ter se vrne z vlakom ob 3:11 min. popoldne v Ozlji. S tem vlakom prihite (kakor so nam zatrčili v jako velikem številu) tudi Karlovčani ter je pri tem vlakom tudi sprejem gostov. Neposredno po prihodu tega vlaka vrši se v Ozlji ob sodelovanju črnomlajske godbe velika ljudska veselica. Ker je to prvi skupni izlet belokranjskih Slovencev med mile brate Hrvate se pričakuje od strani cenjenega občinstva kar največje udeležbe.

LOGJE NA GORIŠKEM.

Čudno ravnanje z vojaštvom ob avstrijsko-italijansko mej.

Malokateri se zмени za naše fante, kateri služijo v obmejnih postajah in javnosti je prikrilo, kar počenjajo z njimi njih poveljniki. Tudi v zakonito vas Logje na Goriškem, ki leži tik ob italijanski meji, prihaja že več let 3. stotinja 27. domobranskega pešpolka. Do tedaj, dokler je bil njih poveljnik g. stotnik Globočnik, kateri je bil pa v veliko žalost cele stotnije premeščen s 1. majem

Sedanji položaj na Balkanu

Nova nevarnost med Grki in Turki.

v Polo, ni bilo čuti pritožb. Na njegovo mesto so poslali iz Tirolskega nekoga Czusaya (ne zamenjati s Čuvajem), kateri si dovoli marsikaj, kar je proti predpisom. Vojski se hodi pritoževati k tukajšnjemu prebivalstvu in s solzami v očeh jim pripovedujejo, kako se jih trpinči. Za vojaštvo je po popoldanskem povelju, navadno ob 5. uri prosti čas. Naše fante pa vidimo do 8. ure pa tudi do polu 9., kako še delajo, toda ne tega, za kar so prisegli, ampak opravljati morajo razna dela kot: ni-zarska, zidarska, vrtnarska itd. Niti dnevov, ki so Bogu posvečeni, jim ne prepusti. Tako smo videli na Binkoštno praznike delati jih, kar je proti vsem predpisom. Sploh jim ne da niti trohice prostega časa; če že ni drugega dela, jih zažene po kamenje. Razume se, da vsled prevelikega napora marsikdo obnemore in bi se rad javil pred zdravnika, toda boje se ker fungira on sam tudi kot zdravnik, kar je sam izjavil. Tudi napram civilnemu prebivalstvu se kaže kot pristen Tirolec; vsakogar nahruli kdor stoji preblizu vojašnice in vojakom je prepovedal občevati z njimi.

Merodajni faktorji naj se potrjujejo, da bi g. stotnika podučili, kaj je pravzaprav naloga obmejnih postaj. Zakaj so bili pod g. Globočnikom zadovoljni? On kot moderen vojak je pač vedel, kaj je njegova naloga. G. Czuray, ki je starokopitnež, tega menda ni treba vedeti. Karakteristično je za njega pač to, da je že pred 5. uro zjutraj na dvorišču, kjer ponavlja dan za dnem vse one lepe nemške fraze, dokler se ne vleže v posteljo točno ob 9. uri zve. Pač »šimel« in teh nas Bog varuj! G. stotnik, pokažite se vsaj mrvcu filantropa — drugače se vrnite zopet tja, od koder ste prišli, ker naši slovenski fante niso v nobenem sorodstvu s Tirolci!

CELJE. Nemška policija izziva slovenske fante, da jih potem zapira.

Naši okoliški fante imajo to lepo navado, da pridejo na nabor v velikih skupinah na s slovenskimi zastavami okrašenih vozeli, ter s slovenskimi znaki črez prsa, za klobuki itd. ter radi prepevajo slovenske narodne pesmi! Dogajalo se je v prejšnjih letih res, da so fante divje rjovelj in tulili, ter dali s tem povod policiji za vmešavanje. Hvalabogu se je pa v tem oziru v zadnjih letih spremenilo mnogo na bolje, kar je uspeh raznih društev! Na Teharjih obstoji podružnica slovenskega del. podp. društva, katera ima močen pevski zbor 18 pevcev. Več izmed teh jih je što dne 18. t. m. na nabor, ostali pevci, da jim izkažejo svoje prijateljstvo so jih spremljali. Po mestnih ulicah so krasno ubrano prepevali slovenske pesmi, tako, da so se celo Nemci ustavljali in izražali svoje zadovoljstvo nad dostojnim nastopom. Pred kavarno stoji Nemci so se medsebojno povpraševali od kod so ti fante, ki tako lepo pojo. Med tem pa se zaleti policaj Schwarz v sredo med fante in zgrabi slovenskega pevca Zupanca za prsi, mu strga slovensko trobojnico ter ga hoče aretirati. Ko so fante proti temu nečuvnemu postopanju nemškega policajca protestirali, da jih mora vse zapreti, ker je vseh 20

100.000 K nagrade ali obrnite

čase, se vendar nisem hotela ločiti od demanta; bil mi je predrag spomin na velikodušnega neznanca.

»Demant, dragica! Poslušaj me... Takrat, ko so te mi ugrabili, sem plakala in begala kakor blazna, zdela se mi je, da so mi iztrgali srce in mi vzeli dušo mojega življenja; mislila sem, da umrem — takrat pa je stopil v kočjo oni mož; prinesel te je na rokah in te izročil meni, rekel par besed ter izginil, velikodušnik, dočim sem jaz norela od veselja; nikoli ne pozabim njegovega poštenega pogleda, ki se je topil v solzah... Izginil je, Lujza moja, toda njegovo moško in prostodušno obličje se je vtisnilo neizbrisno mojemu spominu. Ti več kako spoštujem tega moža; ti veš, da je moja hvaležnost do njega enaka grozi, s katero me navdaja misel na podlega Pardajana... Poslušaj me dalje... Vzela sem te v naročje in odšla proti Parizu. Še pomislila nisem na to, da sem brez sredstev — kakor danes!... V gozdu me je došel jezdec... Poprašal me je, kam grem in kaj mislim, in ko je izvedel, da nimam na vsem božjem svetu nobene pomoči in zaslombe, je položil blagi mož na tvoje prsi ta dar, čigar bogastvo v mojih očeh ne dosega bogastva srca, ki ga je dalo... In ta jezdec, Lujza, je bil on! Bil je mož, ki te je prinesel nazaj v moje naročje!«

»Povedali ste mi to, draga mamica!«

»Kljub bedi, ki me je trla tiste

nja; navadila sem se poslušati, kaj govore okrog mene...«

Solza je zdrknila voluhki po bledem licu. Ivana je gledala nesrečnico z grozo v srcu. Kaj je bila pravzaprav ta čudna ženska, da se je navadila prisluškovati okrog sebe?«

»Bodi kakorkoli.« je nadaljevala z naporom Alisa de Luks, »a slišala sem. Sama bi bila morala pomisliti, da sta brez sredstev; a jaz, mami, sem bogata, bogatejša, nego si sama želim; več hiš imam v Parizu, ali bi hoteli sprejeti eno izmed njih v zavetišče?«

Ivana de Pjen ni vedela v prvem hipu, kaj naj odgovori.

»O, jaz nesrečnica!« je zajekljala Alisa. »Saj si morata misliti po vsej pravici, da se skriva za mojo ponudbo le nova zaseda!«

»Ne, ne, mami,« je vzkliknila črna dama. »Verjemite, ta grda misel mi ni prišla na um. Saj vidim sama, da se izpostavljam s tem, da nama vračate svobodo, gotovo veliki nevarnosti; kaj morem torej drugega, kakor zaupati vam?«

»Res?« je zamrmrala Alisa. »Oh, če pa mislite, da mi dolgujete le nekoliko hvaležnosti, pustite mi radost, da smem storiti vsaj malce dobrega... In ker nočete prebivati v eni izmed mojih hiš, sprejmite vsaj tole!«

To rekša je položila na konec mize možnjo, v kateri je utegnito bl-

ti svojih sto zlatov. Živa rdečica je poškratela obličje Ivane de Pjen.

Lujza je v zadregi pogledala v stran. Toda Alisa je pokleknila.

»Madam,« je rekla s strtim glasom, »ne zavrnite prošnje umirajočiči! Sprejmite to peščico zlata, ki je namenjena, da olajša tej zlahitni gospodični vsaj prvi čas...«

Ivana je pogledala svojo hčerko in se zdržnila.

»S tem, da sem sprejela nalogo, stražiti vaju kakor jetnici,« je nadaljevala Alisa, »sem storila zlo, ki mi gloje srce noč in dan. Prisrčnem vam, da olajšate samo zadnje dneve nesrečnemu bitju, ako sprejmete ta neznan dar. Zakaj, ako ga sprejmete, madam, potem vam bom lahko verjela, da ste mi odpustili...«

Ivana de Pjen je pogledala svojo ječarico s pogledom polnim brez-njega sočutja. Se hipec se je obotavljala, nato pa jo je premagalo njeno velikodušno srce in pomolila je obedve roki Alisi, ki jih je prijala in jih poljubila goreče. Zdaj je Ivana vzela možnjo.

Hotela je reči čudni varuhinji kako besedo v slovo; saj je čutila do nje samo še usmiljenje. Toda že je bila Alisa vstala in izginila brez glasu.

»Idiva!« je rekla Lujza. »Čudna ženska!« je pomislila Ivana de Pjen, ko sta bili na ulici. (Dalle.)

jednako pelo, se je Zupanc izmuznil, ter odšel mirno proti kolodvoru. Tu pa ga sreča mladi g. Zamparutti — ga zagrabi — ter vleče k policaju, nakar je ta Zupanca res aretiraj. Zamparutti je imel zato vmešavanje najmanj povoda — ako pomisli, da njegovo hišo obkucujejo skoraj izključno samo Slovenci — saj so mu Nemci v osebi Dirnbergerja zadali občutno konkurenco. Stalni gostje te hiše, pa naj to priiliki gospej mami povedo, da prevročekrvnega sinčka malo za ušesi potegne, sicer bodemo o tej stvari nekoliko bolj obširno govorili. — Očividec.

Štajersko.

Laški trg. Tukajšnji hiper-talmi in polenta germani se zaradi obč. volitev, katere so za njih neugodno izpadle — se sedaj ne morejo pomiriti. Ni jim dosti, da so pričeli z bojkotom gostilen zmernejših Nemcev, marveč so se sedaj še vrgli na pomije (svinjska piča). Tako je janičar Schuchel, ljubljeneč renegatske klike neki ženi, katere mož je baje s Slovenci volil, odpovedal — pomije. Gospodom voditeljem janičarske garde pa čestitamo, da so s svojo visoko politiko že na pomije dospeli.

Pri nas in drugod. Svoječas smo poročali, da je v Gradcu streljal na nekega socialdemokratskega uradnika strok. organizacij krojaški pomočnik Matašič. Matašič je samo en dan, ko je bil štrajk delav. a socialisti so pritisnili na mojstre, da ga nobeden ni več sprejel v delo. Pretečeni teden je bil Matašič pred graško poroto oproščene. Kaj bodo storili socialdemokrate radi tega porotnega pravoreka? Danes, v petek zvečer prirede veliko protestno zborovanje, ker vedo, da se jim je Matašič, ki je skoro postal morilec, izmuznil le zato, ker so sedeli na porotni klopi njihovi zakleti nasprotniki, nemškonaacionalni meščani. Mi smo doživeli v soboto 20. t. m., da nam je porota zavrnila zadoščanje na čisto pavšalno sumničenje veleposest. Fr. Robleka potom »St. Gospodarja«. Graški socialni demokratje naj nam bodo za vzgled. Vstati morajo tudi pri nas vsi zavedni elementi v protest na nezasišan korak mariborske porote od 20. t. m. in pokazati s protestom, da smatramo pravorek onih porotnikov kot pristranski, ravno tako, kot smatramo socialni demokratje izrek porote v Gradcu v slučaju Matašič kot nečuvjen atentat na človeško življenje. Človeška čast je v vsakem oziru še dragocenejši zaklad, kot življenje, zlasti če pomislimo, da se klerikalni jezuiti ne bodo zadovoljili s tem, kar se je zgodilo, marveč, da bodo v bodoče neprestano rovali naprej. Tudi naša dolžnost je, da po kažemo s protestom, da nismo voljni pretrpeti mirno, da bi se teptalo pravo in vest!

Kje je Coletti?

vidi se ga
v senzacijski veseloligri
Soboto 27. v Kino-Ideal.
Nedeljo 28.
Ponedeljek 29.

Dogodki v graškem občinskem svetu. Graški občinski svet je torej razpuščen. Nemške meščan. stranke so dosegle kar so hotele in strmoglavile socialnodemokratsko stranko, ki se je smatrala za edino gospodujočo stranko v Gradcu. Sedaj se je to zgodilo, kar je bilo pričakovati že od onega dne, ko so socialni demokratje dobili v graškem občinskem svetu svojega podžupana in sta zanj glasovala tudi zastopnika oficirskih umirovljencev, člana uradniškega kluba. V Gradcu bo zopet zavladal komisar do izvolitve novega obč. sveta. Če bo pozneje bolje se še ne more presoditi, kajti Nemci priznavajo, da jim vse skupaj pride prezgodaj. Vlada je odredila razpust, ker se od nadomestnih volitev v občini, svet ni nadejala nikakšnega zboljšanja razmer.

K zadnji veselici »Schulvereine« v Račjem pri Mariboru. Dne 14. t. m. je priredil v Račjem pri Mariboru nemški »Schulverein« svojo poletno veselico. Poročali smo, da je slavnostni govornik v pričlo častnikov dejal, da Nemcem Dunaj ni nič, pač pa, da je njihov del Berolin... Radi te novice, ki je prišla tudi v neki graški list, je »Marbztg.« od dne 23. t. m. zelo huda in razburjena ter trdi, da se niti omenjenih besed ni rabilo, kakor tudi, da ni bil navzoč noben oficir. Čudna je ta trditve, tim čudnejša, ker je o nji informiral javnost človek, ki bo gotovo tudi pred sodnijo znal v potrebnem slučaju pričati.

Maribor. (Prijet tat.) V noči na minoli ponedeljek je neki Iv. Ferk iz št. Jakoba v Slov. Goricah vlomil

v prodajalno trgovca Znidariča pod kavarno »Theresienhof«. Polastil se je gotovine 30 K in zbil tudi veliko keaso, ki je pa bila prazna. Ferk je radi tatvine že opetovano predkaznovan in je kradel tudi v hotelu »nadvojvoda Ivan«, koder je bil nekaj časa zaposlen, a mu tatvin niso mogli dokazati.

Maribor. (CM. kres.) Že pred dobrim mesecem smo opozorili, da bi bila letos lepa prilika, žgati CM. kres na predvečer, na nekem griču v Melju pri Mariboru. Ogenj tega kresa bi bilo gotovo videti po celem Ptujskem polju. Ker gre k Sv. Urbanu navadno malo ljudi, predlagamo, da se deli in gre k Sv. Urbanu samo par gospodov, ostali pa da gremo v Melje. Po dolgem času bi bil to prvi kres v neposredni bližini Maribora. Seveda se treba hitro odločiti in ne vse zopet prihraniti za zadnji trenotek.

Goriško.

Ponarejevalec bankovcev prijet. Na poziv laškega prefekta v Cedadu so prišli v Sv. Lovrencu pri Moši J. Tomassino, ki je ponaredil veliko laških in avstrijskih bankovcev, aprli so pa tudi njegovega sina.

Klerikalni tednik »Gorenjec« pravi, da je žalosten pojav za našo kulturo, da propadajo gledališča v Ljubljani in v Trstu! Gospodje klerikalci so že tako zaslepljeni, da ni ti svojega dela več ne poznajo in ga obsojajo. V Trstu sicer klerikalci nimajo ničesar iskati pri gledališču, so pa zato tem bolj zaposleni v delu za pogin slovenskega gledališča v Ljubljani. Res, žalostni časi so prišli za našo itak borno kulturo! Kamor pride klerikalec, zgine narodnost, mine čut za kulturo in narodno povzdigo. Gorje slovenski bodočnosti, ako se naše ljudstvo kmalu ne otrese klerikalnega jarma! Klerikalizem je prava šiba božja za naš narod. Hvala Bogu, da je na Goriškem v tem oziru boljše!

Mažar z dolgimi prsti. V Gradcu so aretirali Jurja Votin iz Ogrskega, ki je kradel v cesarski vili. Pri kraji pa je bil zasačen, nakar je skočil v kanal in grozil z revolverjem. Končno so ga le utjeli in prepeljali v goriške zapore.

Sipo v zaporu je razbil Josip Faletič iz Opatjega sela, za kar bo moral sedeti znova 24 ur v ječi.

Nezvesta služkinja. Josipina Cel je ukradla svoji gospodinjji več denarja, za kar se je morala kesati 48 ur v zaporu.

Radi klofute! Štefan Budigoj je bil kaznovan z globo 5 K, ker je oklofutil svojega soseda.

Predrzen fant je Jernej Bratuš iz St. Florijana, ki je ozmerjal orožnike. Obsojen je bil na 15 K globe.

Deklico je povozil v Solkanu Josip Rjavec iz Orgarja. Radi nepreviđenosti je bil kaznovan z globo 5 K. Konec porotnega zasedanja v Gorici. Dotični Feiss je bil od porotnikov popolnoma oproščene. Dobro za njega, če je nedolžen!

Zopet oče posilil svojo lastno hčer! Te dni je sedel pred poroto finančni stražnik Feiss, ki je bil obtožen nenravnega zločina storjenega nad svojo hčerjo. Iz Tržiča pa poročajo, da so tam aretirali nekega Karla Moser in njegovo 15letno hčer ker sta zakrivila medsebojno nenravne zločine. Žena oziroma mati je že pred par dnevi zbežala iz sramoto. Ostali otroci so bili prepeljani v Gorico, ker so pristojni v mestu.

Dober kristjan je Peter Marinšič, ki je dal zausnik 13letnemu Simičiču, ki ni hotel iti v cerkev. Za to se je moral zagovarjati pred goriškim sodiščem, kjer je bil obsojen na 5 K globe.

Rešen Kormin! Kakor smo poročali, je obesil narodni trgovec Toroš slovenski napis nad svojo trgovino, kar je Lahe tako razdražilo, da so nahujskani od laškega časopisja, ponoči ukradli napis in ga požgali. Tako rešujejo Lahi svoj Kormin. Ni pa res, da ni nobenega drugega slovenskega napisu v mestu! Na poslopju okrajnega sodišča je tudi slovenski napis! So pa res junaki naši Lahi! Slovenci pravimo takim ljudem — tatovi!

Gorica. (Umrljivost.) Pretekli teden je umrlo v mestu 11 oseb, izmed teh 4 v bolnišnici usmišljenih bratov, 2 v ženski bolnišnici in 1 v umobolnici.

Brivnice bodo v ponedeljek na praznik sv. Petra in Pavla celi dan zaprte. Od prvega julija pa do konca avgusta bodo brivnice ob nedeljah in praznikih odprte le dopoldne.

Posledica pretepa in brezbriznosti, Martin Gregorič iz Ajdovščine je dobil pri pretepu rano na glavi, za kar se pa ni dosti zmenil. Te dni pa je moral vsled neznošnih bolečin v goriško bolnišnico, kjer so ga operirali.

Nesreče. Jakob Besednjak iz Preserja se je pri odkladanju onke-

ke nevarno poškodoval. Delavec Nikolaj Marušič iz Opatjega sela se je pri delu opasno ponesrečil. Oba se zdravita v Gorici v bolnišnici usmišljenih bratov.

S strahom je padel Valentin Leban ter se močno poškodoval na glavi in levi roki.

Mater božjo je hotel ukrastil Avgust Blazič v župnišču na Plamti. V eni roki je nesel sliko, v drugi pa svetilko z oljem. Pri prenašanju ga je dobil stražnik in ga primerno podučil.

Dnevno.

Verske tolerance katoliški klerikalec ne pozna. On dobro ve, da bi sam preganjal drugoverce, ako bi imel oblast nad njimi in jih tudi preganja in naravno je, da ne more verjeti, da bi bili drugi tolerantni. Dr. Aleš Ušeničnik straži katoliške Slovence pred Srbi tudi s tem, da je Srbija baje v verskem oziru nestrpnja. Njega nič ne ženira delstvo, da je ravno Srbija znana kot država popolne verske tolerance, temveč je napisal brezskrbno te-le besede: »Res, da obeta Srbija katoličanom konkordat, a ta konkordat se še ni izkazal in konkordat je tudi lahko pod legalnim videzom svobode le sužna spona.« Tako-le trdi dr. Ušeničnik nekaj, kar ni res, ker Srbija je konkordat že sklenila (dr. Ušeničnik pravi, da ga obeta!) in res je, da se njeni katoličani čisto nič ne pritožujejo, ker sicer bi bili že vsi dunajski listi polni teh pritožb, zato bi že poskrbeli avstrijski konzuli in drugi dunajski agenti. Saj je vendar znano, kako vpijejo dunajski listi na Srbijo celo taktar, ako ona ničesar ni zakrivila in lahko si mislimo, kako vpitje bi nastalo v dunajskem časopisju, ako bi se srbskim katoličanom v resnici zgodila tudi najmanjša krivica! V tem slučaju bi gotovo zahtevalo dunajsko časopisje, da izroči grof Berchtold Srbiji takoj najmanj — ultimatum. Vse to dobro ve tudi dr. Ušeničnik, ampak njemu ni do tega, da bi katoličani v Srbiji živjeli vse pravice, po njegovem bi morala srbska vlada izročiti celo Srbijo na milost in nemilost oni pešiči katoličanov in jim dati še celo srbsko armado na razpolago, da bi mogli pokatoličniti vse pravoslavne Srbe — samo zato, da bi se prikupila tr. Ušeničniku in drugim slovenskim klerikalcem. Tako si zamisla katoliški klerikalec versko tolerance: ne kot ravnopravnost in prostost vseh veroizpovedanih, temveč kot gospodstvo katoličanov tudi tam, kjer se nahajajo v ogromni manjšini. S takimi fanatikci je vsak resen pogovor nemogoč.

Konopište in Schönbrunn. Dunajski dopisnik »Ruskega Slova« je mnenja, da nemški cesar ni prišel na Konopište samo rože gledat in duhat, temveč da je prišel delati politiko. Avstrijski vojaški in diplomatični krogi so prepričani, da se usoda Evrope razreši na Bosporu in na Sredozemskem morju. Avstrija se zato pripravlja braniti svojo bodočnost na Sredozemskem morju (proti komu?) in zato je hotel avstr. prestolonaslednik, ki se posebno zanima za avstrijsko brodogojstvo, zvedeti za nazore skušenega nemškega admirala Tirpica. Zanimiva je trditve ruskega žurnalista, da se avstrijska politika nič več ne dela v Schönbrunu, kjer živi stari vladar, temveč na posestvih prestolonaslednika na Konopištu. Stari, senčni park v Schönbrunu je pozabljen. Cesar Viljem se ne vozi nič več v Schönbrunn, temveč na Konopište. Vpliv prestolonaslednika na smer državne politike je vedno večji, toda krmila, da bi reguliral to življenje, prestolonaslednik še nima v roki; tega ravna stari cesar. Kaj se vse pripravlja, tega nihče ne ve. Dejstvo je, da hodi na Konopište Viljem, Berchtold in visoka aristokracija. Schönbrunn je pozabljen.

Kje dobi Bolgarija denar. Znano je, je Bolgarija že dolgo iskala denar in da je naposled običala s pogajanj v Berlinu. Seveda bi Nemec dal denar le na protiusluge in te najbrže niso kaj posebno po volji državam trojnega spozravanja. Sedaj so francoski in ruski listi prinesli poročilo, da je francoski poslanik v Sofiji bolgarski vladi predložil predlog francoskih bankirjev glede posojila 500 milijonov levov pod zelo ugodnimi pogoji. Kaj stori bolgarska vlada, še ni znano.

Opice! Vsa klerikalna politika je protinarodna in vendar bi se klerikalci včasih radi pokazali narodne. Ker pa vse narodno delo na Slovenskem izvršujejo pravzaprav samo nasprotniki klerikalcev in da Slovenci nismo v narodnem oziru še popolnoma zaspali, je samo zasluha onih, ki niso klerikalci, temveč narodno - zavedni Slovenci. To klerikalec jezi in ker ne morejo narodnjakov posnemati v narodni požrtvovalnosti, jih hočejo posnemati vsaj v onem, kar malo stane. Kresove na oredivčer praznika sv. Cirila in Me-

toda so do sedaj zažigali samo narodnjaki. To ne stane veliko, ampak lepi so vendar-le ti kresovi in dokazujejo našo živo narodno zavest, so nekak zunanji znak naše narodne zavednosti. To so videli klerikalci in hajd: sedaj bodo tudi oni zažigali kresove na čast slovenskima apostoloma Cirilu in Metodu. Narodne se hočejo pokazati klerikalci s tem, da posnemajo narodnjake samo pri zunanjem naglašanju narodnosti, nočejo pa posnemati narodnjakov pri resnem in težkem narodnem delu, ki zahteva precej požrtvovalnosti in samozatajevanja. Kot opice so ti naši klerikalci, ki hočejo posnemati človeka, so pa pri tem zelo smešne, ker četudi lahko posnemajo nekatere kretnje človekove ostanje vendarle še vedno samo — opice. Tako tudi klerikalci: naj se delajo še take narodnjake, dokler ne bo njihovo delovanje narodno, ostanje vedno samo — klerikalci, t. j. brezdomovinci.

Lepe reči! Človek bi mislil, da se pri nas brigajo oficija za ono, za kar so plačani, t. j. vojaško službo, kot v drugih državah. Pa temu ni tako. Zagrebški korni poveljnik Rhemen (seveda Nemeč), se briga za ono, za kar se ne bi smel brigati — on se namreč briga za politiko. Tole čudni general čuti pred Jugoslovani tak strah, da vidi jugoslovanske zarote povsod, kamor se obrne in bog ne daj, da bi ta general vodil kdaj proti Srbom kak kor: zbežal bi gotovo, ko bi zagledal prvo srbsko vojaško čepico. Poseben junak že ne bo ta možakar, ki se tako boji srbske propagande, da neprestano pisari na Dunaj o jugoslovanski nevarnosti in prosti, da bi se jugoslovanski polki premetstili z juga na sever in nadomestili z madžarskimi in nemškimi polki, kar se tudi dela polagoma in kmalu bo ves jug monarhije napolnjen z nemškimi in madžarskimi polki. O tem je govoril v delegacijah delegat Klofač (naši delegati si ne upajo govoriti o takih rečeh), sedaj pa priobčuje »Narodno Jedinstvo« nove detaje o delovanju zagrebškega kornega poveljnika Rhemena, ki je edini zakrivil, da hrvatsko-srbska koalicija ni dobila vlade na Hrvatskem. Bilo je že vse urejeno, koalicija je imela dobiti vlado, pa pride na Dunaj denuncijantski spis tega-le Rhemena in — vse je bilo pokvarjeno. Tako nastopajo proti nam razni generali, naši delegati pa z največjim navdušenjem glasujejo v delegacijah za vojni proračun, iz katerega dobivajo taki naši sovražniki — vsakdanji kruh. Je to škandal, ki kriči do neba!

Trbovlje. Iz hvaležnosti do dopisnika »Deutsche Wacht« št. 17 t. l., v kateri napada na nesramen način windische Stationsbeamte postaje Trbovlje, nam je pokazal takšno inferiornost nemške rase, darujejo, oziroma so darovali podpisani za našo dično C. M. družbo v Ljubljani: Gg. Forte Janko 12 K, Sircelj Fran 10 K, dr. Tone Jamar 7 K, France Oset 8 K, dr. Ivan Dimnik, Jos. Čeh, Franjo Dreč, Ivan Vičič, Jos. Goropevšek, Bošt. Jager po 5 K. Gospic Ivanica Gams, gg. Ivan Kramer in Niko Pinterič po 4 K. Gg. Zorko Ivan, Tauer Zagorje, Poček Janko, Moll Josip ml., Zetnik Jože, Mahkovec Jos., Sajovic Vinko po 3 K. Ga. Ana Dimnik, gg. Habjan Rok, Oset Tolstovrški (Koroško), Segula Rudolf, Pust Drago, Pertot Fr., Neime-novan, Tomo Koprivic, Orešnik Vinko, Dežman Fr. Lesjak Jakob, Cernjavic Jaka, Naglav Juro, Moll Josip st., Vodušek Gustav st., Kukenberg Andrej, J. Novak, Makrostrunč po 2 K. Gg. Perme Mirko, Rojnik Fr. Grebenc Fr. st., Albin Grčar, Zagorje, Ferdo Roš st., Hrastnik, Beržan, Florenini Fr., Müller Fr. ml., Koncila Zavrč, Vidic Drago, Stravs Vinko, Jože Jerman, Poljšak Ferdo, Zimmermann, Sušnik Fr. st., Sušnik Mirko, 2 neimenovana, Tratnik Elb., Pungercar Fr., Kuhar Ant., Jos. Mohorko, Srečko Rainer, Pustov Korl, Pust Ivan, Kajtna Fr., Grosar Fr., Jordan Jos., Zagar Mart., Komat Iv., Murn Fr., Kurnik Fr., Sporin Ivan, Nachtigal Mirko, Perme M., Poček J., Habjan R., Zorko J. Bezgovšek J. Vipotnik, Kangler, Kmet, Pemič, M. Gerčar, Legat, Tori Jos., Jerman Vek., in gospič Marica Lipovšek, H. Müllerjeva in ga. Antonija Treo, po 1 K. Skupaj 184 K. Pristrčna hvala vsem darovateljem, ki so dali najboljši odgovor nemški oziroma nemčurški cunji »Deutsche Wacht« in »Grazer Tagblatt«.

Zasluzna kazen. Pri sodišču v Ilirski Bistrici je bil 22. t. m. obsojen Janez Kržišnik, dekanov brat in obč. tajnik v Trnovem, na 60 K kazni ali pa 6 dni zapore radi žaljenja časti. Ta vzorni kristijan je vložil namreč pri zadnji državnozborni volitvi na okr. glavarstvo reklamacijo, da naj se g. Oskarja Kuret, pos. tajnika, ki je navdušen naprednjak izbrise iz volilnega imenika občine Trnovo, češ, da je v konkurzu. Uradne poizvedbe pa so dognale, da je bila reklamacija popolnoma neutemeljena — torej lažnjiva! G. Kuret je seveda

vložil proti temu resmoločljivemu obč. tajniku tožbo in naš lažnjivi klerikalni Janeček bo moral torej ali plačati 60 K, ali pa sedeti 6 dni v hladu! Taka je ta podla banda! Pa se še hvalijo z zmago in si upajo kričati, da smo mi sleparji in obrekovalci! Pfu! hinavci! — V kratkem bo pri istem sodišču sedelo na zatožni klopi še več teh nedolžnih klerikalnih dušic radi svojih podlih manevrov pri zadnji državnozborni volitvi!

Vabilo. V nedeljo, 28. t. m. priredi Prenska podružnica sv. Cirila in Metoda veliko vrtno veselico v Bitinjah pri g. Grahorju »Klobučarju« (železniška postaja Kilovče, proga št. Peter - Reka.) Začetek ob 3. popoldne. Vzpored je zelo zanimiv. Sviral bo Sokolska godba iz Kozine pevске točke pa bo izvajal polnoštevni mešani zbor trnovske Čitalnice. Ker se vrši ta prireditve v narodni namen, vabimo vse narodno čuteče občinstvo, posebno iz bližnjih vasi, da se te veselice polnoštevilno udeležijo! Pokažimo z mnogoštevilno udeležbo, da nam še ni zamrlo narodno čuvstvo, kakor to želi na vse pretege neka izvestna stranka na Kranjskem; pokažimo, da še imamo požrtvovalno ljubezen in darežljive roke za naše nesrečne brate na Koroškem in drugod, ki zdihujejo pod nemškimi in italijanskim jarmom! Posnemajmo našega nepozabnega pesnika S. Gregoriča, ki pravi:

»Odpri srce, odpri roke,
otiraj bratovske solze!«

Greh žene. Člani slovenskega gledališča iz Ljubljane pod vodstvom režiserja g. Danila, prirede v soboto 27. t. m. in ne kakor je bilo prvotno javljeno, gledališko predstavo v Čitalnici v Kranju. Pri predstavi sodeluje iz posebne prijaznosti orkester prostovoljne požarne brambe.

Aljažev dom v Vratih je že odprt in oskrbovan. Planinci naj ne zamudijo ogledati si Vrata v tem času, ko se opazuje poleg krasote narave tudi grozata njenih moči. V visokem gorovju ob sklepu doline je še mnogo snega; vsled tega se snežni plazovi udirajo preko sten in grme v globčine. Od našega hotela se najlepše opazuje ta boj poletja proti snegu in ledu v gorah. Nekaj minut nad hotelom je tudi letos prihrumel velikanski plaz izpod Ste-narja, ki je notri do potoka Bistrice odložil ogromne množine snega. Vendar pa je Aljažev dom popolnoma na varnem. Aljažev dom je dobro prezimil, se je preteklo nedeljo odprl prometu in je skrbno in dobro urejen in sploh najlepša planinska postojanka Slov. Plan. Društva.

Poštni promet na Notranjskem. Od 1. julija 1914 dalje se bode dnevno dvakratna poštna vožnja na progi Logatec kolodvor-Idrja poštini urad in nazaj oskrbovala z avtomobili in izročila avtomobilnemu podjetniku Ivanu Sichelu v Spodnjem Logatcu. Avtomobili bodo odhajali od kolodvora v Logatcu ob 7.10 zjutraj in ob 2.30 popoldne in ob 9. uri predpoldne oziroma ob 4.20 popoldne v Idrjo prihajali. Iz Idrje bodo odhajali avtomobilni vozovi ob 11.30 predpoldne in ob 6.10 popoldne in k pošt-nemu uradu v Spodnjem Logatcu oziroma h kolodvoru v Logatcu ob 1.26 uri popoldne in ob 8.06 zvečer oziroma ob 1.50 popoldne. Sedanje dnevno dvakratne dvovprežne poštne vožnje med poštini uradi Spodnji Logatec in Idrja in dve izmed sedanjih dnevno sedemkratnih enovprežnih poštinih voženj med pošt-nim uradom v Spodnjem Logatcu in med kolodvorom v Logatcu se bodo s koncem 30. junja t. l. opustile. Kurzi in kartiranja poštinih službenih mest na progi Spodnji Logatec - Idrja in poštinih uradov, ki se s pošt-nimi avtomobilnimi vožnjami Logatec kolodvor - Idrja v neposredni zvezi, kakor tudi krajevna dostavljanja in tudi morebitna pota selskih pismo-ni pri poštinih uradih, ki pridejo v poštev, so se vsled tega primerno preuredila.

Kolegijalna organizacija gorenjskih čevljarskih mojstrov iz okolice Radovljica je na zadnjem sestanku sklenila sledeča določila: 1. Natančno regulirati cenik za vse enak, zmerne cene po najnižjem proračunu. 2. Popravila tovarniških izdelkov v par odstotkih več cene kakor domačih del. 3. Obvestitev nezaupljivih strank.

Ravnateljstvo »Slovenske trgovske šole s pravico javnosti v Trstu (ulica Stadion 21., I. nadstropje) naznanja, da se otvori na šoli s prihodnjim šolskim letom tudi I. tečaj dvorazredne dekliške trgovske šole, ako se oglasi vsaj 20 učenk. V slučaju, da se tega števila ne doseže, se uvrste učenke, kakor v tem letu, kot hospitantke v deški tečaj. Tozadnevne prijave sprejema ravnateljstvo od 1. do 4. julija t. l. od 9. do 12. dopoldne, katero da tudi natančno pojasnila glede sprejema. Vpisovanje učencev (dečkov) pa se vrši dne 16. in 17. sept. t. l. od 9.—12. dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Petek 26,
Sobota 27,
Nedelja 29,
Ponedeljek 29,

„Otroci kapitana Granta“

po slovitom romanu JULES VERNA.

Samo 4 dni
Največja senzacija

v Bachmaier Elektro Bioskop, Tivoli.

Nekaj glavnih prizorov: Roberta odnese kondor v zrak. — Roberta zasledujejo divji bivoli. — Viharno morje. — Velika železniška nesreča. — Boj na morju med ekspedicijo in novozelandskimi pirati.

Požar. Preteklo soboto okrog desete ure zvečer je izbruhnil v kotelcu posestnika Antona Grisa na Pijavi gorici ogenj, ki se je silno hitro razširil in ki se je oprjel tudi dva poljedelska voza in več krme. Le domačinom in gasilnim društvom iz Škofljice in iz Smarije se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil še bolj. Škoda znaša 5000 K. Na Grisa odpade 4000 kron, na Jesihovo 1000 kron. Gris je bil zavarovan za 1400 kron, Jesihova pa za nič. Kako je ogenj nastal, se še ne ve.

Maščevanje obojenca. 40letni dninar Janez Zabret iz Mengša je nevaren, nasilen človek in je bil radi različnih zločinov že šestnajstkrat kaznovan. Pred kratkim je bil obsojen na dva meseca težke ječe radi hudobnega poškodovanja lastnine posestnice Apolonije Ves iz Rodice. Takoj po obravnavi je šel Zabret v Rodico, da bi se maščeval nad Velesovo, ki je bila glavna priča proti njemu. Zabret je s silo udrl v njeno hišo, vrigel jo je na tla in jo začel pretepati s pestmi in suvati z nogami. Nasilnež je večkrat grozil Vesovi, da jo ubije. Zabreta so aretirali in ga izročili okrajnemu sodišču v Kamniku.

Prepovedi tatovi. Preteklo nedeljo okrog dveh zjutraj je bilo vlomljeno v hišo gostilničarja Josipa Dolinarja v Kozarjih. Dva tatova sta vlomila s silo v neko omaro in sta jo preiskala. V sled ropota, ki sta ga napravila tatova s svojim vlomom, se je zbudil gostilničar, ki ju je prepovedal. Vlomilca sta odnesta urno pete. Na sumu sta dva moža, ki sta prejšnji večer pila v Dolinarjevi gostilni. Prvi je okrog 35 let star, in je baje doma iz borovniške okolice. Drugega je okrog trideset let; bolj majhen je, širokopoleč in jeclja.

Utonil je Niko Spišič iz Jakovine, ker je v božjasti padel v ribnik. Star je bil 16 let.

Ljubljana.

— **Da ne bo prepira.** Glede Korošcev smo slišali v »Dnevu« dvojne mnenji, katero bo zmagovalo, se še ne ve. Rad pa bi dal tu nasvet glede klerikalnega cvetličnega dne. Da se izognemo vsem očitkom, naj C. M. D. Družba ukrene sledeče: C. M. D. ima jako lep kolek po 1 K, ki pa je zelo malo znan. S tem kolekom naj naredi tepe bele legitimacije z velikim napisom »1 krono za Korošce«. Vsak naprednjak bo nosil dne 5. julija to legitimacijo javno in bo tako zavarovan, da mu ne bo treba dati za klerikalne namene. Mislim, da bi bila ta zadeva na ta način najlepše rešena. (Se strinjamo!)

— **Številke govore.** V naši notici pod tem naslovom (»Dan« št. 904) so nastale jako neljube pomote. Popraviti je tako-le: 4000 oseb dá za vožnjo (à 50 K) 200.000 K, v deželi pustijo te osebe (à 30 K) 120.000 K, sokolska zveza dobi za znake (à 6 K) 24.000 K, kar dá skupen znesek K 344.000 in ne K 240.000, kakor je bilo napačno poročano.

— **Kako velika škoda bi bila za Slovence** ako bi se izlet ne vršil in bi bili izključeni samo izmuzemci, smo poročali v eni zadnjih števil. Danes navajamo v približnih svotah splošno škodo, ki bi nastala, ako bi se izlet sploh ne vršil. V izletnih dneh bi gotovo prišlo v Ljubljano 40.000 ljudi. Od teh ljudi bi gotovo vsak pustil v Ljubljani najmanj 20 K, v celoti torej 800.000 K. Veliko gostov bi se razpršilo po Kranjski na razne izlete; teh bi bilo lahko rečeno okroglo 10.000. Vsak od teh bi potrošil 30 K — dá svoto 300.000 K. Računajmo k temu še stroške »Sokolske zveze« 50.000 K, dá končno svoto 1.150.000 K. Tako velika bi bila škoda vseh Slovencev, ako bi se ne vršil sokolski zlet; zato mislimo, da danes ni človeka, ki bi se ne zavzel za to, da se zlet vrši! Vsak, ki bi pa odobraval in podpiral to, da ima slovenski narod na en milijon kron škode, je najpoddeljši šuft in izdajalec! Zlet ni samo interes »Sokolstva«, ampak celokupnega slovenskega naroda brez ozira na to ali ono politično naziranje!

— **Brezmiselno je postopanje vlade** napram sokolskemu zletu. Ali vlada ne pomisli, da ima zlet za njo koristi? Ako se zlet ne vrši, bo država imela izgube najmanj pol milijona kron, katere bi zaslužila pri železnicah. Upamo, da se vendar dobi pri avstrijski vladi mož, ki malo trezno misli. Če pa ne — potem pa . . . !

— **Kaj pa mi?** Zadnje čase smo večkrat čitali o večjih izletih, ka-

tere prirejajo hrvaški in srbski dijaki v naše kraje. — Iz Varaždina, Osjeka in Zagreba prihajajo trume mladih Hrvatov in Hrvatov, da proučijo kraje svojih bratov Slovencev. — Vprašamo se, kaj pa naši dijaki? Ali ne bi mogli naši dijaki in dijakinje prirediti večjega izleta v Zagreb ali kako drugo hrvaško mesto? Dolžnost slovenskih profesorjev je, da organizirajo take izlete; gotovo je pa tudi, da bi bila moralno prisiljena podpirati take izlete dežela in mestna občina. Naj spozna naša mladina tudi hrvaške kraje, kajti lastne ima priliko celo življenje!

— **Cirilica in Slovenci.** Izrazila se je želja, da bi »Dan« prihbeval tudi članke, tiskane v cirilici. Ideja ni napačna, posebno ko je danes še toliko Slovencev, ki ne znajo čitati cirilice. Tri četrtine vseh Slovanov se poslužuje danes samo cirilice in dobijo se Slovenci, ki ne znajo te čitati ne pisati. Zadnja številka »Glasa Juga« je imela prilogo, ki je bila namenjena Slovincem, ki ne znajo cirilice. Umestno bi bilo tudi, da bi se začela na slov. srednjih in meščanskih šolah učiti cirilica. Zasebni trgovski zavodi bi jo pa lahko že sedaj upeljali, kajti absolventom teh šol marsikaterikrat zelo koristi cirilica. Na delo!

— **Za sokolsko diplomu** naj zbirajo vsa naša narodna omizja. Posebno po deželi naj se zavzamejo prijatelji Sokolstva, da pride v vsako gostilno in narodno hišo Sokolska diploma. Za 2 K se ne dobi tako lepa slika nikjer. Enako naj si vsi gostje vzamejo za zgled one gostilne, kjer so stene dekorirane s sokolskim kolekom. Posnemajte in pokazite na ta način svojo voljo.

— **Okolo klerikalcev** se radi plazijo nekateri »tudi-naprednjaki«. Seveda — okoli obč. svetnikov in dež. poslancev. To so takozvani navadni možički, ki jim srce od vsake prijazne klerikalne besede kar — »zabinglja«. Tudi v Ljubljani je par takih naprednih možičkov! Ej, kajpak: eni iščejo Štefeta ali Lampeta v »Katoliški Tiskarni«, drugi preže na te mogočne gospode v »Unionu«, tretji zopet v kaki cerkvi pod korom, no in tako pojo ti napredni slabici tisto staro vižico: . . . mi uboge reve, okoli vas zdihujemo; politične smo res mi šleve, zato vas zasledujemo! . . . Ali se vam, ljudje božji, ne zdi smešno in — neznačajno takole koketiranje z našimi že tolikokrat štempljanimi klerikalci? X = X.

— **Nov korar.** »Spiritual« pri nunah v Škofji Loki, Ignac Nadrah, je postal v Ljubljani — korar. Ta možakar je bil pred leti kaplan pri Sv. Jakobu v Ljubljani in je ostal marsikomu te fare v ne baš prijazenem — »spominu«. Bil je eden tiste sorte kaplanov-kričavev in zabavljavev na prižnici, ki bi se radi škofu Tonetu prikupili in brž — »naprej prišli!« In res je škof Tone Nadrahu dal »spiritualsko« mesto v Škofji Loki, zdaj pa pride ta klerikalni petelin v Ljubljano med korarje. Dr. Lampe in nek drug sta spet — »skuz padla«!

— **Slovensko gledališče** — zaplankano. Kakor slišimo, bodo dali klerikalci 1. avgusta zaplankati slovensko gledališče. Pravijo, da bodo začeli nekaj popravljati. Drugi pa so mnenja, da hočejo klerikalci gledališče skriti pred slov. gosti, ki pridejo na sokolski zlet. Klerikalci bi menda radi zaplankali svojo sramoto, toda ta je tako velika, da se o nji zgraža cel svet.

— **Sokolsko diplomu na lme** so doslej naročili: Sportno omizje pri »Roži« (50 K); Lovski klub pri »Struklju« (50 K); gospod ravnatelj Ivan Hribar (20 K); gospod veletržec Popović (20 K); gospa Marija Vidmar (10 K). — Kakor slišimo, se povsod marljivo zbira za diplomu. Skrbite, da se »Sokolska diploma« čim preje zasveti na stenah naših sob in vseh gostlin in restavracij!

— **5. julija 1914 postavi Sokol I.** na svoji javni telovadbi 250 članov in članice na telovadišče. Na trdih tleh najbolj klerikalnega okrožja de-luje. Kjer se grmi s prižnice proti njemu, razprostira svoje peruti, kot čuvar slovenske misli. Zato prosimo, pridite vsi, ki le morete. 5. julija na javno telovadbo, da nam vaš obisk ogreje naša sreča za nadaljnjo delo in borbo. Pokazite, da ste z nami, da ste tudi vi — Sokoli.

— **Nič hudega** se ni zgodilo pri snočnji patriotični demonstraciji ljubljanskih Svabov. Malo peli so, v svitu meter visokih sveč, kakor pri pogrebu. Ker so prisostvovali

večinoma le stražniki in detektivi, tudi nikogar ni bilo, da bi se navduševal. Bilo je prav lepo vse tiho in mrtvaško, kakor se za ljubljanske Svabe spodobi.

— **Zadnja seja občinskega sveta v Spodnji Šiški.** Včeraj, ob 8. zvečer, je bila zadnja seja občinskega sveta v Spodnji Šiški. Župan gospod Seidl omenja, da je to spominski dan, ko ima Ljubljana dva župana, kar se doslej še ni dogodilo. Obč. svetnik g. Cimerman izrazi željo, naj se zavedni Šiškarji združijo v organizacijo in naj delajo še nadalje na narodnem polju, kakor doslej, tako da ostane Šiška vedno v naprednih rokah. — Iz dnevnega reda seje povzamemo sledeče: Izvolijo se trije člani v krajni šolski svet, in sicer gg. Kelec, Cimerman in Ogrizek; njih namestniki so gospodje Vučnik, Seidl in Noč. — Bernik Ivan dobi podporo 10 K mesečno. — Vseh 21 prosilcev za razpisano službo lampista je za to službo nevalificiranih. Zato se nastavi doseganega prizigalca z mesečno plačo 90 K. — Prošnji Antona Štirna za razširjenje koncesije se ugodí. — V občinsko zvezo se sprejmejo: A. Podrekar z družino, Franc Ločnikar, Janez Malenšek, Jernej Glavič, Peter Selak, Josip Blatnik, Mihael Tarman, Fran Ogrizek, Matija Terlep, Fran Golob in Drago Vučnik, vsi z družinami. — Vloži se prošnja na vlado, da dovoli ta poleg podelitve zidave enonadstropnih hiš ob Rohrmanovi privatni poti, tudi zidavo visokih parterjev v teh enonadstropnih hišah. — Občina si naroči še štiri svetilke sistema »Lux«. — Šla je deputacija občinskega odbora zaradi stanovanja železniškega zdravnika v Spodnji Šiški k ravnatelju državnih železnic Galambošu v Trstu, kjer je izposlovala, da bo stanoval zdravnik v Šiški. — Pota pri Anžoku, kjer se pere, se bodo popravila. — Župan g. Seidl po izbrpanem dnevnem redu pove, da se bo dal zadnji šišenski občinski odbor fotografirati prihodnji ponedeljek v salonu g. Štepa. Slednji se zahvali vsem občinskim svetovalcem za sedanje skupno delovanje.

— **Ido — mednarodni jezik.** Od mnogo strani sem bil zadnje dobo vprašan, kaj da je z Ido-jezikom. Ker mi ni mogoče tolikim osebno odpisati, naznanjam tem potom, da Ido lepo in brez hrupne reklame napreduje. Na Dunaju se n. pr. ravno sedaj vršijo trije tečaji za Ido, ponekod mu pa stari Esperanto, ki ga le še z denarjem in premijami vzdržujejo, pripravlja pot do občinstva. Smotreno delo, znanstvena podlaga ter praktična in lahka uporabnost brezdvomno zagotavlja Ido-jezik — bodočnost. — J. Kovačič.

— **Lep večer** je bil snoči v hotelu Tivoli v družbi srbskih gojnek iz Novega Sada. Večera se je udeležil tudi prof. dr. Ilešič. Krasen in navdušen govor je imel katehet gospod Veljko Miroslavjevič. Zabava je bila zelo animirana in prepletena z lepo domačo pesmijo. V sredi ljubljanskega občinstva, dijakov in dijakinj so se srbske dijakinje zelo dobro počutile.

— **Strela ubila — rake.** Neverjetno — a vendar resnično. Na dvorišču prejšnje Levstikove, sedaj Zanklove hiše, ob jubilejnem mostu ima gospa Levčeva dve jami z vodo, v katerih shranjuje rake. Poleg jam vodi strelvodova žica v zemljo. Preteklo nedeljo je treščilo v strelvod in strela je šla po žici v zemljo — od tam pa v vodo in je ubila vse rake, ki so bili tam shranjeni. Gotovo zanimiv slučaj.

— **Hudoben valenc.** Ko se je peljal pretekli ponedeljek 13letni Janez Bevc iz Nove vasi pri Vačah na kolesu po Opekarski cesti, mu je prišel nasproti 17letni čevljarski vajenec Franc Sivec, ki je sunil Bevca s hudobije raz kolo. Bevc je padel na tla, zadobil je težke notranje poškodbe in je popolnoma izgubil sluh na levem ušesu.

— **Konj je utonil v jarku.** Dne 24. t. m. je zaspal na vozu blizu Kolesarjevega posestva kmet Skulj iz Iške vasi in konja sta jo potegnila z vozom v jarek. Drog pri vozu je enega konja tako pritisnil v jarek, da je ta v njem utonil.

— **Nesreča.** Dne 23. t. m. zvečer je nakladal na Tržaški cesti hlapec Leopold Solar na vozu stoje seno. Tu sta konja nenadoma potegnila voz. Solar je padel na žrd ter si je izpahnil desno roko v zapetju.

— **Umrli so v Ljubljani:** Ignacij Egger, železniški čuvaj v pok., 50

let. — Avgust Perko, sobni slikar, 38 let. — Herman Kranz, hišni posestnik, 68 let. — Josip Susteršič, posestnikov sin, 4 mesece. — Marija Sever, posestnikova žena, 50 let. — Ana Završnik, delavčeva hči, 5 dni. — Cecilija Haidn, železn. skladiščnika vdova, 83 let.

— **Kino Metropol.** Danes v petek se predvaja zadnjikrat pretresljiva drama »Vagabundov konec«. Poleg tega je na programu več naravnih posnetkov in točk komične vsebine, ki so včeraj zbujaile splošno zadovoljivost. — Jutri, v soboto, nov program velezanimive zgodovinske vsebine »Napoleona«, za katerega že sedaj vlada splošno zanimanje in ki je tudi mladini pristopen.

— **Spomin na Gosposvetsko polje** se imenuje knjižica, ki jo je napisal dr. Val. Rožič in jo poklonil prijateljem koroških Slovencev. Stane 50 vinarjev. Popisuje Gospo Sveto in ustoličenje s slikami. Čisti dobiček je namenjen narodnim namenom za koroške Slovence. Dobra informativna knjižica.

— **Nagrada v znesku K 50.** Prijatelj nogometnega športa je izročil blagajni športnega kluba »Ilirije« vsoto K 50., da razpiše po vzorcu drugih mest v svrhu večjega zanimanja za šport o priliki tekme s »Haškom« kot reprezentantom hrvaškega športa nagrado v znesku K 50 za onega obiskovalca obeh tekem, ki kot prvi pravilno napove vnaprej končni rezultat obeh tekem kakor tudi razmerje v polčasu oboj dne. Konkuriraju za to nagrado, ki se izplača 1. julija, se udeležijo lahko vsak obiskovalec tekem, izvzemši izvršujočih članov S. K. Ilirije. Treba mu je oddati le pri vhodu na igrišče na listku ali v kuverti napisani rezultat in obenem navesti na listku svoj natančni naslov. Rezultate se napove lahko za obe tekmi že prvi dan ali pa za vsako tekmo posebej. Listki, oddani drugi dan, tudi s pravilnim rezultatom prejšnjega dne, so neveljavni. Listki se zaznamujejo sproti s tekmoimi številkami kakor se oddajajo. Do konkuriranja upravičeni so le do pričetka tekme oddani listki. Nagrada pripade tistemu gledalcu, ki po tekočih številkah kot prvi napove pravo razmerje in končni rezultat obeh tekem. Vzemimo, da bi bil prvi dan rezultat 0:0, 1:0 za »Haška«, drugi dan pa 1:1, 1:2 za »Haška«, potem bi dobil nagrado, kdor bi pravilno navedel: 28. VI. rezultat 0:0 v polčasu in končno 1:0 za »Haška«, 29. VI. rezultat 1:1 v polčasu in končno 2:1 za »Haška«. Omenjamo, da se je podobne konkurence pri zadnjem matchu Avstrije proti Ogrski na Dunaju udeležilo na tisoče ljudi. Komur je sreča mila, temu je dana s tem razpisom priložnost, pridobiti si na lahek način vsoto K 50. Ne zamudite tedaj te prilike in posetite število tekme!

— **Zglaševalni urad** c. kr. policijskega ravnateljstva bo v soboto dne 27. junija 1914 zaradi splošnega snaženja za stranke nedostopen.

— **Izgubljena ura z verzičco.** Pri g. dr. Benj. Ipavicu pozabila je neka bolnica zlato uro z verzičco. Nazaj jo dobi dotična pri omenjenem zdravniku.

— **Veliko si prizadeva** marsikatera gospodinja, da bi napravila dobro kavo. Vseh skrbi je konec, če vzame na pomoč Kolinsko kavno primes, ki je najboljš kavní pridatek. En sam poizkus zadostuje, da se o tem dobro prepričate. Videli boste takoj, da ima kava najboljši okus in najprijetnejši vonj, kateri je pridejana Kolinska kavna primes. Pa tudi to upoštevajte, da je Kolinska kavna primes edino res pristno domače blago te vrste. — Dajte torej temu izvrstnemu domačemu kavnemu dodatku povsod zasluženo prednost, kupujte samo Kolinsko kavno primes!

— **Pristanišče unčenja,** senzacijska, napeto-zanimiva pomorska detektivska drama v treh dejanjih, predvajala se bo danes na specialnem večeru v kinematografu Ideal. Poleg te drame je na sporedu še krasna tridejanska Nordisk-veseligr »Mala čokoladarica«. — Pri večerni predstavi ob pol 9. uri, ki se vrši ob ugodnem vremenu na vrtu, sodeluje močan »vojaški orkester«. — Priporočamo, preskrbeti si vstopnice pravočasno, ker je zanimanje veliko in bi bili lahko prostori še pred večerom razprodani.

— **Pozor.** Danes pričena znani »Grand Elektro-Bioskop« v Lattermannovem drevoredu s predvajanjem velikanske učinkovitosti

»Otroci kapitana Granta« po slovitom romanu Jules Verneja. Predstave so vsak dan ob 5., 7. in pol 9. po navadnih cenah. — Nedvomno je ta senzacionalni umotvor kinematografije velezanimiv in poudčen za mladino kakor tudi za odrasle. Zato naj nihče ne zamudi obiskati te dni »Grand Elektro-Bioskop« in gotovo bo zadovoljen.

— **Loterijske številke.** Brno: 42, 84, 66, 62, 71.

Trst.

MLADINA.

Trst, 24. junija.

Zadnja številka »Jugoslovanškega železničarja« je prinesla o mladinskem gibanju v Trstu lep članek, o katerem smo namenili govoriti o priliki. Ker nam lepega članka ni mogoče prinesiti doslovno, naj sledi nekoliko važnejših mest.

V prvi polovici prošlega desetletja se je potujčilo nič manj kakor povprečno 98% naše v C. M. šolah v nar. duhu vzgojene mladine; v drugi polovici preteklega desetletja povprečno 95%; torej obrat na boljše. — ali kaj? — V zadnjem času, to je v času rikreatorijev, otroških zabavišč in dr. sličnih naprav, moramo konstatirati zopet prav rapidno nazadovanje.

To katastrofalno poizgubljanje naše proletarske mladine, ne samo v narodnem temveč tudi v družabnem oziru nam predvsem dokazuje, da so tiste naše institucije, ki se pečajo z vzgojo naše šolske in šoli odrasle mladine izven šole, kakor n. pr. pevka društva, sokolska, športna in druga enaka društva vse preveč enostranska in nezadostna sredstva, s katerimi, kakor se kaže ne bomo rešili svoje mladine. Ker ni bilo za smotrenejšo odpoimoč temu bednemu stanju slov. proletarske mladine v Trstu od nikoder nobene iniciative, se je ta mladina zatekla k samopomoči ter se organizirala. Ustanovila si je »Narodno socialno mladinsko organizacijo«.

Ta organizacija bo skušala izobraževati in vzgajati svoje člane v čisto narodnem in strogo socialnem duhu. V narodnem duhu zato, ker smatra vzpričo razmer, v katerih živimo, naše nacionalno vprašanje za najpoglavitejšo stran našega splošnega socialnega problema in položaja. V socialnem duhu pa zato, ker je globoko uverjena, da je ugoden socialni, predvsem gospodarski položaj vsakega naroda najboljši in najtrdnjši temelj njegovega narodnega napredka, procvitanja in blagostanja.

Ljudi hoče torej vzgojiti »Nar. soc. mlad. org.«, kolikor mogoče polne ljudi, ki bodo kakor Slovenci in kakor člani velike človeške družbe na svojem mestu.

To je le nekaj mest iz navedenega članka. Ker je v njem precej programatičnega, ga prinašamo svojim čitateljem v informacijo, mladini pa mlado društvo priporočamo.

— **Slovan, ki govori jasno!** »Piccolo« piše v včerajšnji številki o bivšem češkem poslancu dr. K. M. Herrmannu, ki je napisal pred kakim dvema mesecema za njegovo večerno izdajo članek o italijansko-švabski zvezi proti invaziji Slovanov. Dr. Herrmann — piše »Piccolo« — je dobil odgovor v privatno-anonimnem pismu, katerega je odjavil v »Deutsche Volkszeitung«, in katerega je komentiral tudi »Aldeutsches Tagblatt«. To pismo je veledoktrinarno zaradi tega, ker se spozna iz njega slovensko akcijo na italijanskonomskem ozemlju. Potem objavlja pismo, iz katerega posnamemo: »Obsto Avstrije ni odvisen od Italijanov, pač pa od Slovencev (Slovanov) in še posebej od Jugoslovanov. Če nas hoče vlada v tem razvoju ovirati, bo to v škodo njej sami. Nam je vseeno; vemo, kje ždljo sovražniki in kdo nam je naklonjen; sicer pa smo tako močni, da lahko z zančevanjem gledamo na vsa majhna omalovaževanja; gremo svojo pot in nobena vlada, nobena ovira nas ne bo mogla zadržati.« — V sled tega pisma je vsa švabska in italijanska javnost razburjena. Naj bo! Odločnost jim imponira! In ta spoznanja so njih strah in trepet.

— **Seja mestnega sveta** se je vršila v torek zvečer ob prisotnosti 56 mestnih svetovalcev. Po županovih pojasnilih sv. Chiussiju je referiral mestni protofizik dr. Constantini o slučajih tifusa v Trstu. Pojasnil je, da ni povoda nitakršnemu razburjeniu.

kajti mestni fizikat je in bo še zana- prej ukreril vse potrebno, da se slu- čajni tifusa ne bodo množili, temveč pojenjali in odnehali. Sv. Chiussi se je nato zjezil, da se na snago pre- malo pazi. Posebno malo pozornosti se posveča članom družine, v kateri- hi se je slučaj pripetil. Odgovoril mu je dr. Osmo; protestiral je proti tej obdolžitvi, ki kaže, kakor bi ho- teli zdravniki izpostaviti nevarnosti celo mesto. Nato je pojasnjeval še nekaj bolnišnični ravatelj dr. As- coli. Glede nekega predloga Doff- Sotte (soc. dem.) je prišlo do tumul- ta. Po pojasnitvi župana je bila jav- na seja zaključena; sledila je tajna, v kateri se je imenovalo nekaj pro- fesorjev za mestne srednje šole, ure- dilo imenovanja in upokojenja neka- terih bolnišničnih oseb in mestnih stražnikov. — Prihodnja seja se vrši danes, v četrtek zvečer ob navadni uri.

Vprašanje šole pri Sv. Mariji Magdaleni spodnji je torej enkrat za vselej rešeno. Slovenska in italijan- ska šola bo zidana in odprta isto- časno. Sicer pa je za to že skrajni čas. Magistrat odpira posebno slo- venske šole s takšno težavo, kakor bi izročal s tem Slovincem ključ- Bogatina. Sicer je šola pri Sv. M. M. spodnji le drobtinica od velikega hleba, katerega nam je tržaški magi- strat ostal dolžan. Naše zahteve se- veda ne bodo zaradi tega dovolje- nja, oziroma te izpolnitve dolžnosti prav nič manjše. Na magistratu so najbrže sami spoznali, da je njihove nesramnosti že njim samim dovolj in zato so se vsa spomnili. Bomo še trkali na ta vrata.

Tožijo. Pa ne ljudi, temveč o svojih trebušnih krčih. Namreč pri- reditelji Leginega dneva pri Sv. Ani zdaj vprašujejo, zakaj ni bila slav- nost dovoljena še čez 2. polnočno uro. Provokaterji so nemara mislili še v večjem številu izzivati pred policijskimi komisarijati!

Zahvale. Italijani se po svoji proslavi renegatstva za kupovanje mladih slovenskih duš zahvaljujejo vsem »dobrotnikom, ki so pripo- mogli, da so s svojo prireditvijo tako lepo uspeli«. Med tistimi, katerim prireditelji tega »italijanskega« dne- va še prav posebej izrekajo zahva- lo, je tudi mestni tramvaj, ki je cele tedne agitiral za to »prireditve« in obenem vozil v Škedenj in nazaj same slovenske potnike. Lepo in požrtvovalno, kaj ne?

»Teško bi bilo imenovati vse ti- ste cenjene osebe, ki so naši slav- nosti pripomogli do velikega uspeha« — tako pišejo Italijani po komediji v Škedenju. Verjamemo, da bi jih bilo težko imenovati. Posebno še, ker je med njimi devet desetih slovenskih imen, in bi prireditelji morali znova zbirati v namen, da naroči »Piccolo« zanje nove črke s kljukami!

O delu in ciljih naših nasprot- nikov bomo te dni pisali v posebnem članku.

Narodno-socialna mladinska or- ganizacija vabi vse svoje člane na važen jutrišnji sestanek, ki se vrši točno ob 8. in pol zvečer v prostori- h NDO. Bratje! Pripeljite s seboj tudi svoje znance, da se vpišete!

Nar. soc. mlad. org. Točno ob 8. uri zvečer se vrši nočnej redna od- borova seja pri »Jadrani«.

Prodaja cvetic na renegatski prireditvi v Škedenju je nesla Italia- nom čez 100 K.

Na tifusu so zbolele tri osebe (Arabi) cirkusa Biasini v ulici Ma- donina. Oblasti so ukrenile vse po- trebno, in so vse osebe spravile na varno.

V noči od torka na sredo sta bila — v kolikor smo informirani — napadena dva Slovenca-železničar- ja: 25letni F. Kokalj in M. Šmajher. Napadel jih je baje neki nemški že- lezničar Bauman, ki pa je hotel na komisarijatu zvaliti celo krivdo na Slovenca. O dogodku bomo poro- čali obširneje.

Posledice rabuke. Nekega A. Vižintina so v rabuki tako občutno sprekljali, da je dobil po telesu in na vratu vse polno ran in bunk. Vi- žintin, ki si iz neprijetnega položaja zaradi pihle moči ni mogel pomagati, je moral slednji iskati pomoči na zdravniški postaji, kjer so ga ob- vezali.

Konj je močno poškodoval 26letnega kočijaža Andreja Festena, stanujočega v Kolonji št. 28. Festen je ustavil svoj voz pred neko gostil- no v ulici Chiozza. Ko se je povrnil iz lokala, je videl, da si je konj, s katerim je vozil, zapletel eno svojih nog nad kolesne osi. Ni pomišljal dolgo. Prijel je nogo in jo hotel spravi- ti iz neprijetnega položaja. Kakor pa mu jo je privzdignil, ga je konj tako močno sunil v obraz, da se je Festen onesveščen zgrudil na tla. Krvavečega kočijaža so vzdignili in poklicali rešilno postajo. Prispeli zdravnik je težko ranjenega Feste- na obvezal in ga vrel prepeljati v

bolnišnico, kjer so ga sprejeli v čer- tni oddelek. Festen bo za svojo do- broto nosil znamenje na obrazu celo življenje.

Padec. Pri padcu z nekega zidu si je zlomil roko 11letni deček Sil- vester Prek. Prek se je na zidu igral in se nagnil na drugo stran; pri tem pa je zgubil ravnotežje in je padel na tla ter se poškodoval. Roko so mu obvezali na zdravniški po- staji.

Zaradi javnega razgrajanja je policija aretirala 45letnega J. Mar- tinija. Martinij se je v torek obnašal na trgu Barriera na tak način, da je moral poseči vmes stražnik, ki je Martinija odpeljal na komisarijat in od tam na pristojno mesto.

Odičen gost. Predvčerajšnjem se je pripeljal z jutranjim vlakom v Trst nadvojvoda Franc Ferdinand. Na južni postaji ga je čakal nadvoj- voda Leopold Salvator, namestnik princ Hohenlohe, general Hincke, poveljnik mornarice admiral Kou- delka in več drugih višjih oseb. Nad- vojvoda je spremljalo 6 vojaških oseb. Po par besedah na postaji se je nadvojvoda podal v odprto koč- ijo, ki ga je peljala do mola S. Car- lo, kjer ga je pričakoval pristaniški inšpektor Nisiteo. Nadvojvoda je prepeljal motorni čoln na krov vojne ladje »Viribus Unitis«, ki je nadvoj- vodo pozdravila z običajnimi streli. Nadvojvoda se je podal v Bosno na inšpekcijo vojaških vaj. Na Dunaj se povrne baje 29. t. m.

Shod N. D. O. proti regnikolom se bo vršil v nedeljo ob 10. dopoldne v »Delavskem konsumnem društvu« pri Sv. Jakobu. Slovinci! Delavci! Udeležite se ga v velikem številu!

Jutri prinesemo dopis o nesram- nostih, ki jih uganja ital. nacionalec Ozioni nad postiljoni v Trstu. Danes smo ga morali odložiti, ker imamo premalo prostora.

Danes se vrši točno ob pol 9. uri zvečer v N. D. O. sestanek »Narodno socialne mladinske organizacije.«

Tatvina v cerkvi sv. Petra. Iz cerkve Sv. Petra so tatovi odnesli posrebrnen križ, ki je bil na glavnem altarju. Cerkovnik, ki je bil o tatvi- ni obveščen, je sicer tatu zalotil in mu vzel križ, a storilec sam je še pravočasno pobegnil.

Samomor. V Miljah se je ustrelil 32letni J. Mercandel v desno senco. Mercandel se je podal jutraj ob 10. od doma. Ob 5. uri popoldan se je našlo njegovo truplo blizu pokopali- šča. Revezu so potisnile v roke re- volver obupne razmere, v katerih je živel. Zapušča ženo in štiri otroke. Truplo so prepeljali v pokopališčno mrtvašnico.

Nezgod pri razkladanju parni- ka. Pri razkladanju parnika »Brioni« je ponesrečil težak Matej Penko. Na nogo mu je padel šest stotov težek sod, ter mu ud popolnoma zdrobil. Poklicana rešilna postaja je prispela takoj na mesto nesreče. Ko je zdrav- nik Penka obvezal za prvo silo, ga je vrel prepeljati v bolnišnico, kjer je bil sprejet v deseti oddelek.

Radi razgrajanja je policija are- tirala 21letnega Anžela Serefiela, pristojnega na Dunaj. Serefiela so pridržali v zaporu.

Posledice verskega fanatizma. V opazovalnico za umobolne so mo- rali odpeljati nekega 24letnega Pi- nija, ki je že več časa kazal znake zblaznelosti. Te dni je prišel domov in začel klicati na pomoč svetnike, svetnice božje ter preklinjati peklen- ščka in njegove roge. Poklicali so Trevesa, ki je Pinija oblekel v že- jezni jopič in ga odpeljal s seboj. Pini noče odgovoriti nobenemu in- špekcijskemu zdravniku v bolnišnici.

RABUKA PRED POROTO.

Trst, 25. junija.
Dodatno k včerajšnjemu poročil- ju, katerega je bilo treba zaradi poš- tnih razmer in dostave pisma znatno krajšati.
Po zaslišanju prič in govorih drž. pravdnika ter branitelja dr. Zennara, je bilo protikom glede bratov Szorscisk stavljenih več vpra- šanj, na podlagi katerih je bil Anton S. oproščen, Josip S. pa obsojen na deset mesecev leče, v kazen se mu všteje preiskovalni zapor osmih me- secev.

Ob tričetrt na eno popoldne je bil proces končan. S to razpravo je zaključeno poletno zasedanje trža- ške porote.

POŽAR V TRGOVINI.

Trst, 25. junija.
Sinoči je začelo goreti v manu- fakturini trgovini O. Grinaver na Belvederju št. 57. Službujoči straž- nik, ki je ogenj opazil, je takoj tekel po ognjegasce, ki so prispeli na me- sto z dvema brigadama. Po pol- drugournem gašenju se je gasilec posrečilo ogenj lokalizirati. V trgo- vini je pogorela cela zaloga blaga s pohištvo vred. Skupna škoda znaša

4000 kron.

Trgovina je bila zavarovana.

Najnovejša brzojavna in telefonska poročila.

V ALBANIJI VEDNO ENAKO.

Dunaj, 25. junija. Iz Albanije še ni nobenega potrdila o zajetju Prek Bib Dode. Nasprotno pa tudi ni no- benega dementija. Splošno prevla- duje domneva, da so Italijanske ve- sti o zajetju resnične.

V Draču samem je položaj ne- izpremenjen. Vstašev je pred Dra- čem od dne do dne več. Sedaj jih je že 16.000. Ojačenja pa še prihajajo od vseh strani.

Kaj vstaši hočejo, vrag vedi. Dosti jih je, pa vendar se ne ganejo. Danes so že zopet pisali vladi, da bi se radi pogajali. Vlada je bila ta- koj pripravljena, izbrala je pet mož, ki so odšli v Šijak. Pogajanja so se pa preložila na jutri in zato se je ko- misija vrnila v Drač in se poda jutri zopet v Šijak.

Komaj je poteklo premirje, že ga hočejo vstaši zopet podaljšati. Vlada je seveda zadovoljna. Vsed tega so jo začeli nacionalisti silno napadati, tako, da namerava vlada podati demisijsko. Kdo bo krmar alban- ske barke, še ni gotovo. Pravilo, da bo Izmael Kemal ta mož.

KOS ZA KOSOM V VSTAŠKE ROKE.

Drač, 25. junija. Potrjuje se, da je padel Berat v vstaške roke. Va- lona je obkoljena od vseh strani. Vsak čas pride do generalnega na- skoka, ki ga Valona ne bo mogla vzdržati.

ANGLIJA SE NE BRIGA.

London, 25. junija. V zbornici je Ed. Grey odgovoril na neko in- terpelacijo, da angleška vlada ne prevzame nobene odgovornosti gle- de albanskega reda. Niti konzulov ne bo tja pošiljala, kjer so homatije.

TURČIJA SE OBOROŽUJE.

Pariz, 25. junija. Kakor poroča »Matin«, je turška vlada nakupila 30 hidroplanov in 12 aeroplanov za vojaške namene.

KONKORDAT PODPISAN.

Belgrad, 25. junija. Konkordat med Belgradom in vatikanom glede katolikov v Srbiji je podpisan.

Dunaj, 25. junija. Tukašnje časopisje silno moleduje in zatrjuje, da je s konkordatom dosegla Srbija takšno zmago nad Avstrijo, da se lahko primerja z zmagami v vojni.

Mali oglasi.

Od 4 K 90 v naprej hišne halje, vse velikosti in barve. Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič, Me- stni trg 5-6.

Plašče (Arbeitsmänteln) v vseh barvah, priporoča gg. zdravnikom, lekarnikom, magistrim, zobozdrav- nikom, brivcem, specerijskim in ti- skarskim pomočnikom po nizki ceni konfekcijska trgovina A. Lukič, Ljubljana, Pred škofijo 19. 607-10

Sprejme se takoj šivilja, Stari trg 1. III. nadstropje. 608-1

Baška!

Prvo čisto slovensko kopališče ob Adriji

Hotel Velebit

lastnik Hrvat A. Tudor na otoku Krku (Veglija), Istra.

Izvrstna kuhinja, nič zdraviliške takse.

Hotel ima krassen položaj, je okoli 20 korakov oddaljen od morja proti kopališču. Nova mo- derna zgradba; oskrbljen je z izvrstno pitno vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna zveza a parobrodem z Reko. Vse informa- cije, prospekte, daje zastoj in franko lastnik hotela.

Izvežbane, spretno

zidarje

za

nabrežne tlakove se sprejme takoj pri regulaciji Ljubljane.

Slovinci! Spominjajte se naše prekornostne Ciril in Metodove šolske družbe!

Učiteljska tiskarna
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6
priporoča posetnice, kuverte, ra- čune, trgovska pisma itd. itd.

J. Zamljen

čevljarski mojster
v Ljubljani, Gradišče št. 4
izvršuje vsa čevljarska dela do najfinije izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.
Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.
Za naročila z dežele zadostuje kot mera pri- poslan čevlj.

1914. Slovenski vsesokolski zlet. 1914.

Vseh vrst blago za kraj članov in članic Sokola, kakor tudi za naraščaj, dalje vse v to svrhu spadajoče potrebščine: čepice, srajce, telovadni jopiči, hlače in čevlji, našiivi itd. se dobijo natanko po predpisih slovenske in češke sokolske zveze pri tvrdki

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10
obstoji od leta 1883.

Zaradi pozne sezije.

Prodajam vse v moji zalogi nahajajoče se damske slamnike kakor tudi različen nakit po globoko znižanih cenah.

MINKA HORVAT, modistka
LJUBLJANA, Stari trg šte. 21.

K zgradbi Železnice Kraljevo-Raška v Srbiji sprejemom

500 delavcev

pod sledečimi pogoji: zidarje od 6 do 8 K, minerje od 5 do 7 K, navadno delavce od 3 do 5 K dnevno. — Sprejem tudi

dva dobra polirja

plača 10 K. Nastop takoj. Vožnja stane 20 K in se nobenemu ne pošlje, vsak mora priti na svoje stroške. Imeti mora potni list.

Ivan Prešeren, podjetnik, Kraljevo, (Srbija).

Velecenjeno občinstvo opozarjamo na

= ZBIRKO PESMI =

ki so izšle v „Učiteljski tiskarni“.

To je lepa ENGELBERT GANGLOVA knjiga

„Moje obzorje“

ki se dobijo po vseh knjigarnah, kakor tudi v „Učiteljski tiskarni“.

Cena lično vezani knjigi je 3 K.
Po pošti 20 v več.

Izvanredna prilika za delavce!

Najnovejše konfekcije za dame, deklice, gospode, dečke in otroke.

Cele obleke za gospode	od K 8—, 12—, 15— naprej
Cele obleke za dečke	„ 4—, 6—, 8— „
Cele obleke za otroke	„ 2—, 3—, 4— „
Pelerine za gospode	„ 7—, 8—, 9— „
Sportne raglane	„ 12—, 14—, 16— „
Klobuke	„ 1—, 1'50, 2— „
Kostume za dame	„ 9—, 12—, 15— „
Damske sako in paletot	„ 6—, 8—, 10— „
Krila spodnja in gornja	„ 2—, 3—, 4— „
Hišne halje za dame	„ 3'90, 4'90, 5'90 „
Slamnike	„ —50, 1—, 1'50 „
Pristni panama	„ 6—, —, — „

Vse drugo po priznani čudovito nizki ceni.

Oglejte si velike izložbe.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 5-6. Telefon št. 132.